

БӨЛІМ: СПОРТ

Футбол ережелері: бастаушыларға арналған толық нұсқаулық

ЖАРИЯЛАНДЫ
23.05.2026

ТІРЕК СӨЗДЕР
қақпашы, офсайд, спорт ережелері,
спорт журналистикасы, футбол

СІЛТЕМЕ
<https://bilimger.kz/188912/>

Футбол — әлемдегі ең танымал спорт түрлерінің бірі. Оны түсіну үшін тек допты тебу жеткіліксіз: ойынның негізгі ережелерін, алаң құрылымын және тактикалық ұғымдарды білу маңызды. Бұл мақалада футболдың бастаушыларға түсінікті ең басты қағидаларын қарапайым тілмен түсіндіреміз.

ФУТБОЛ АЛАҢЫ МЕН ОЙЫНШЫЛАР САНЫ

Футбол ойыны тік төртбұрышты алаңда өтеді. Әр команда сапында 11 ойыншы болады, оның бірі — қақпашы. Негізгі мақсат — қарсылас қақпасына доп енгізу және өз қақпасын голдан қорғау.

Ойын басталуы және уақыт тәртібі

Кездесу екі таймнан тұрады, әрқайсысы әдетте 45 минутқа созылады. Таймдар арасында үзіліс беріледі. Ойын орталық шеңберден басталып, доп қозғалған сәттен бастап жарыс қыза түседі. Қосымша уақыт төреші белгілеген кідірістерге байланысты қосылады.

ФУТБОЛДАҒЫ НЕГІЗГІ ЕРЕЖЕЛЕР

Ең маңызды талаптардың бірі — допқа қолмен ойнамау. Қолды әдейі қолдану ереже бұзушылық болып саналады, тек қақпашы өз айып алаңында допты қолмен ұстай алады. Сонымен қатар, ойыншылар офсайд ережесін сақтауы керек. Бұл ереже шабуылшының артықшылық алуын шектеп, ойынды әділ етеді.

Айып добы, пенальти және бұрыштама

Ереже бұзылған жағдайда төреші айып добы немесе пенальти тағайындайды. Егер қылмыс қақпаға жақын жерде жасалса, қарсылас командаға гол соғуға жақсы мүмкіндік туады. Доп қорғаушыдан тысқа шықса, бұрыштама беріледі.

ТӨРЕШІНІҢ РӨЛІ ҚАНДАЙ?

Төреші — матчтың тәртібін бақылайтын негізгі тұлға. Ол ережені бұзған ойыншыларға сары немесе қызыл қағаз көрсете алады. Сары қағаз — ескерту, ал қызыл қағаз — ойыннан қуылу. Сондықтан тәртіп пен спорттық мінез футболда өте маңызды.

Жаңадан бастаушыларға пайдалы кеңестер

- Ойынның басты мақсаты — гол салу екенін есте сақтаңыз.
- Офсайд ережесін сурет арқылы түсінуге тырысыңыз.
- Төреші ысқырығына назар аударыңыз.
- Қорғаныс пен шабуылдың тепе-теңдігін бақылаңыз.
- Тікелей статистика мен матч шолуларын оқып үйреніңіз.

Футболды жақсы түсінген сайын, әр матчтың мәні арта түседі. Ережені білу — тек көрермен үшін емес, ойыншы үшін де үлкен артықшылық. Егер сіз спорт әлеміне енді қадам бассаңыз, футболдан бастау — ең дұрыс шешімдердің бірі.

ҚМ АА Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.